

د پښتو کتاب

پنځم ټولګي لپاره

متن او تمرین

مقدمه

زموږ هدف د دغه کتاب د لیکلو وړاندیز څخه افغاني کوچنیانو او تنکیو ځلمیانو ته د پښتو د ژبې زده کړه او فکري پرمخ تګ ده. په دغه کتاب کې د پښتو د ژبې د زده کړې لپاره د پرمختګ ګرافیک او نقاشي د کوچنیانو د خوښې رنگونو څخه استفاده شوې. پدې کتاب کې په زړه پورې پښتو متنونه سره د انځورونو، مترادفو کلمې، سویډني ته د پښتو کلمو او جملو ترجمه او په پښتو ژبه د سویډني جملو ترجمه، د متن لیکلو تمرین، له کلمو او انځورونو څخه د جملو جوړول، د پښتو ارقام، د رنگونو نوم، د ورځې نومونه او داسې نور تدریس په دې کتاب کې شامل دي. د دې کتاب په متنونو کې د افغانستان د کلتوري، تاریخي، جغرافیوي او اقتصادي وضعیت په اړه عامه پوهاوی شامل دی. دا کتاب د سویډني ښوونځیو د نصاب مطابق، د پنځم ټولګي لپاره، د مورنۍ ژبې مجریو ښوونکو په مشوره چمتو شوی دی، چې ۷۶ پاڼې، ۳۵ درسونه او ۲۱۰ تمرینونه لري. دا کتاب د یوه تعلیمي کال لپاره چمتو شوی دی.

ګرانو ښوونکو او زده کوونکو ته خبر ورکول کېږي چې د دې کتاب هر ډول کاپي او ناوړه ګټه اخیستنه منع ده. سرغړونکو سره قانوني چلند کېږي. ګرانو زده کوونکو، مهرباني وکړئ د دې کتاب کاپي مه کاروئ او که تاسو د دې کتاب یوه کاپي ترلاسه کړئ، سمدستي مور سره اړیکه ونیسئ (info@kodakan.se). ستاسو له همکارۍ څخه مننه!

تمرین کتابچه کې

لوست یا درس

تمرین کتاب کې

د کتاب نوم: د پښتو کتاب پنځم ټولګي لپاره

لیکوال: محمد یعقوب صدري

لومړی چاپ، کال ۱۴۰۱ ه.ش

استاکهلم - سویډن

ISBN 978-91-87029-86-8

مرکز آموزش برای کودکان و جوانان افغانستان

www.kodakan.se

info@kodakan.se

د پښتو کتاب

پنځم ټولګي لپاره

متن او تمرین

_____	نوم:
_____	ټولګی:
_____	ښوونځی:

درس - ۱

نوروز

د پسرلی لومړی ورځ نوروز نومېږي.

دا ورځ په مختلفو هېوادونو لکه افغانستان، ایران، تاجکستان او داسې نورو کې لمانځل کېږي. په افغانستان کې، دا ورځ د مزار شریف په ښار کې د مېله گل سرخ تر نامه لاندې د خلکو لخوا لمانځل کېږي. کورنۍ دا ورځ لمانځي او د نوروز لپاره ځانگړي خواړه پخوي. دوی سمنک پخوي او نذرانې کوي. ملگري او خپلوان یو بل سره لیدنه او کتنه کوي. بزگران نیالگي کینوي. خلک پسرلی او نوی کال د ښه راتلونکي په هیله پیلوي.

تمرین - ۱ پورتنۍ متن په خپلو کتابچو کې ولیکئ.

فعل

فعل یوه کلمه ده چې د تېرو، اوسني او یا راتلونکي دورو څخه د یو څه پېښې ته اشاره ولري، لکه: ما لیکلي، زه لیکم، زه به ولیکم، او داسې نور.

مترادف کلمې

لمانځل = تجلیل
بزگر = دهقان
ځانگړی = خاص
نذر = صدقه
هلیه = آرزو
راتلونکي = آینده
لیدنه او کتنه = تلو او راتلو
سمنک = د نوروز خاص خواړه

تمرین - ۲ د لاندې کلمو ترجمه په سویډني ژبه، خپلو کتابچو کې ولیکئ.

۱	پسرلی	۴	لومړی	۷	ورځ	۱۰	هېواد
۲	لمانځل	۵	ښار	۸	بزگر	۱۱	کال
۳	خواړه	۶	ځانگړي	۹	خپلوان	۱۲	لیدنه او کتنه

تمرین - ۲ لاندې جملې د لاندې ورکړل شویو کلمو په کارولو سره بشپړې کړئ.

د لومړۍ ورځ ..... نومیري، دا ورځ په مختلفو هېوادونو لکه افغانستان، ایران، تاجکستان او داسې نورو کې لمانځل کېږي. په افغانستان کې، دا ..... د مزار شریف په ښار کې د مېله گل سرخ تر نامه لاندې د خلکو لخوا لمانځل کېږي. کورنۍ دا ورځ لمانځي او د نوروز لپاره ځانگړي خواړه پخوي. دوی ..... پخوي او نذرانې کوي. ملگري او ..... یو بل سره لیدنه او کتنه کوي. بزگران نیالکي کینوي. خلک پسرلی او نوی کال د ښه راتلونکي په هیله بیلوي.

تمرین - ۴ د لاندې جملې ترجمه په سویډني ژبه ولیکئ.

۱ د پسرلي لومړۍ ورځ نوروز نومیري.

۲ سمنک د نوروز لپاره ځانگړی خواړه دي.

۳ نوروز په بیلابیلو هېوادونو کې لمانځل کېږي.

تمرین - ۵ د لاندې کلمو لپاره خپلو کتابچو کې پښتو کې یوه جمله جوړه کړئ.

۱	نوروز	۲	مزارشريف	۵	خلک	۷	مېله گل سرخ
۲	سمنک	۴	خواړه	۶	پسرلی	۸	تاجیکستان

کورنی وظیفه او د راتلونکي درس لپاره چمتووالی

تمرین - ۶ په کور کې د راتلونکي درس متن ولولئ او د مترادف کلمو په معنا ځان پوه کړئ.

درس - ۲

د گل مینې کلیزه

چهارشنبه د وري دولسمه نېټه وه. د گل مینې

مور د هغې د کلیزې لمانځلو لپاره د مېلمنو یو کوچنی لیست چمتو کړی و. د گل مینې پلار د اړینو شیانو لپاره بازار ته لاړ. د گل مینې خور د کپکونو په جوړولو باندې بوخته وه. د ماښام پنځه بجې وې. کور له ملگرو او مېلمنو ډک و. د گل مینې ملگرو د گل مینې لپاره د هغې د زیرون ډالی راوړې وې. د کپک خورل او د چای څښلو څخه وروسته، ټول گل مینې ته د هغې د کلیزې ورځ مبارکي ورکړل. گل مینې ډېره خوشحاله وه. ټوله ورځ په گل مینې باندې په خوشحالی تېره شوه.

تمرین - ۱ پورتنۍ متن په خپلو کتابچو کې ولیکئ.

د گل مینې د کلیزې کیسې دوام

مېلمنو هم له گل مینې او د هغې له خوندور کپک څخه مننه وکړه. د هغې مور او پلار گل مینې غېر کې ونيول او هغې ته یې مبارکي ویلې.

مترادف کلمې

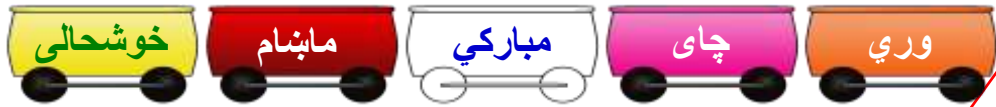
نیټه = تاریخ
لیست = فهرست
چمتو = تیار
اړین = ضروری
بوخت = مصروف
ډالی = ټحفه
لمانځل = تجلیل
خوندور = خوشمزه

تمرین - ۲ د لاندې کلمو ترجمه په سویډني ژبه، خپلو کتابچو کې ولیکئ.

کلیز	۴	لمانځل	۷	چهارشنبه	۱۰	کوچنی
خوشحال	۵	بوخت	۸	اړین	۱۱	ملگرو
مېلمنو	۶	څښل	۹	وروسته	۱۲	غېر

تمرین - ۲ لاندې جملې د لاندې ورکړل شویو کلمو په کارولو سره بشپړې کړئ.

چهارشنبه د ..... دولسمه نېټه وه. د گل مینې مور د هغې د کلزې لمانځلو لپاره د مېلمنو یو کوچنی لیست چمتو کړی و. د گل مینې پلار د اړینو شیانو لپاره بازار ته لاړ. د گل مینې خور د کبکونو په جوړولو باندې بوخته وه. د ..... پنځه بجې وې. کور له ملګرو او مېلمنو ډک و. د گل مینې ملګرو د گل مینې لپاره د هغې د زیږون ډالی راوړې وې. د کبک خورل او د ..... خښلو څخه وروسته، ټول گل مینې ته د هغې د کلزې ورځ ..... ورکړل. گل مینې ډېره خوشحاله وه. ټوله ورځ په گل مینې باندې په ..... تېره شوه.

تمرین - ۴ د لاندې جملې ترجمه په سویډني ژبه ولیکئ.

۱ د گل مینې خور د کبک په جوړولو بوخته وه.

۲ د گل مینې پلار د اړینو شیانو لپاره بازار ته تللی و.

۳ مېلمنو د گل مینې او د هغې خوندور کبک څخه مننه وکړه.

تمرین - ۵ د لاندې کلمو لپاره خپلو کتابچو کې پښتو کې یوه جمله جوړه کړئ.

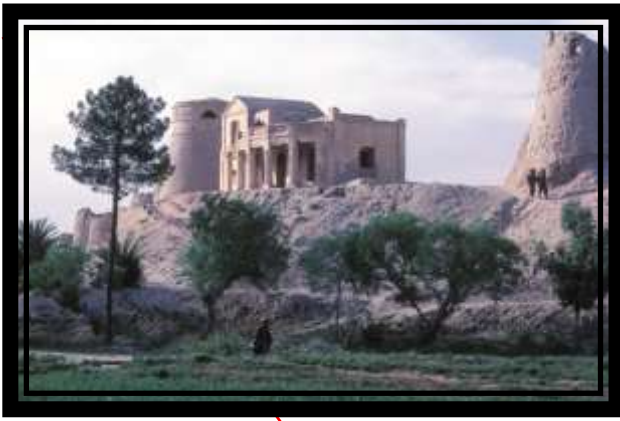

۱	مېلمه	۲	کلزیه	۵	ماښام	۷	شیانو
۲	مبارکي	۴	خواره	۶	خوشحاله	۸	اړین

کورنی وظیفه او د راتلونکي درس لپاره چمتووالی

تمرین - ۶ په کور کې د راتلونکي درس متن ولولئ او د مترادف کلمو په معنا ځان پوه کړئ.

درس - ۲

د فراه ولايت

فراه ولايت د هېواد په لويديځ كې يو له

لويو ولايتونو څخه دی چې له هرات، نيمروز، هلمند او غور ولايتونو سره ګډه پوله لري. فراه ولايت له ايران سره هم ګډه پوله لري. د فراه ولايت مرکز د فراه ښار دي. فراه د ابو نصر فراهی د زيرون اصلي ځای دی. د فريدون او کهزاد کلاګانې چې له دوه زره کلونو ډېر تاريخ لري د فراه په ولايت کې موقعيت لري. انګور، هندواڼي، وريژي، منې، بادام، زردالو، اينځر، شفتالو، زنجبيل، خرما او پسته د فراه ولايت مهمې مېوې دي. فراه ولايت يوولس ولسوالۍ لري.

تمرین - ۱ پورتنۍ متن په خپلو کتابچو کې وليکئ.

د فراه ولايت ولسوالۍ

پشت ردو، خاک سفید، بالا بلوک، پرچمن، ګلستان، بکواه، لاش جوین، شیب کوه، پشت کوه او انار دره د فراه ولسوالۍ دي.

مترادف کلمې

ابونصر فراهی = ملی او فرهنگي شخصیت

موقعیت لری = واقع شوی

ګډه = مشترک

زيرون = تولد

پوله = سرحد

تمرین - ۲ د لاندې کلمو ترجمه په سويډني ژبه، خپلو کتابچو کې وليکئ.

۱	ولايت	۴	لويديځ	۷	لوی	۱۰	پوله
۲	ګډه	۵	ښار	۸	مرکز	۱۱	زيرون
۳	تاريخ	۶	هندواڼي	۹	اينځر	۱۲	ولسوالۍ

تمرین - ۲ لاندې جملې د لاندې ورکړل شویو کلمو په کارولو سره بشپړې کړئ.

فراه ولایت د ..... په لویدیځ کې یو له لویو ولایتونو څخه دی چې له هرات، نیمروز، ..... او غور ولایتونو سره ګډه پوله لري. فراه ولایت له ایران سره هم ګډه پوله لري. د فراه ولایت مرکز د فراه ښار دی. فراه د ابو نصر فراهی د زیږون اصلي ځای دی. د فریدون او کهزاد کلاګانې چې له دوه زره کلونو ډېر ..... لري د فراه په ولایت کې موقعیت لري. .... هندواڼي، وریژي، منې، بادام، زردالو، اینځر، شفتالو، زنجبیل، خرما او ..... د فراه ولایت مهمې مېوې دي. فراه ولایت یوولس ولسوالۍ لري.

تمرین - ۲ د لاندې جملې ترجمه په سویډني ژبه ولیکئ.

۱ فراه ولایت د هېواد یو له پراخو ولایتونو څخه دی.

۲ د کهزاد تاریخي کلا په فراه ولایت کې موقعیت لري.

۳ فراه ولایت له ایران سره ګډه پوله لري.

تمرین - ۵ د لاندې کلمو لپاره خپلو کتابچو کې پښتو کې یوه جمله جوړه کړئ.

۱	فراه	۲	انګور	۵	هرات	۷	ابونصر فراهی
۲	پسته	۴	مهمي	۶	یوولس	۸	لویدیځ

کورنی وظیفه او د راتلونکي درس لپاره چمتووالی

تمرین - ۶ په کور کې د راتلونکي درس متن ولولئ او د مترادف کلمو په معنا ځان پوه کړئ.

درس - ۱۱

د برات شپه

د برات شپه د قمری کال د شعبان

د میاشتی له پنځلسمې نیټې سره برابره ده. د برات کلمه معنا نیک عمل ده. دا شپه په بېلابېلو هېوادونو لکه افغانستان، تاجیکستان، ایران، هند او نورو هېوادونو کې د بېلابېلو دودونو سره ترسره کیږي. په پخوانیو وختونو کې د افغانستان په کلیو کې ځوانانو د شپې لخوا د برات شپې لپاره د نخي توپونه جوړول. دوی نخي توپونو ته اور ورته کول او ورسره یې لوبه (آتش بازی) کولې. ماشومان د اور په سر توپونه وهل او خوشحالي کول. ځوانان د برات په شپه په کوڅو منډې وهل او داسې په فارسی ژبه کې ویل: «شب شبی برات، نان جُرغات...».

تمرین - ۱ پورتنی متن په خپلو کتابچو کې ولیکئ.

مصدر

مصدر یوه کلمه ده چې د فعل اصلي معنا وړاندې کوي، پرته لدې چې وخت او شخص وپېژني، لکه: تلل، لوستل، اخیستل او داسې نور.

مترادف کلمې

نیټه = تاریخ   نیک = نېه   دود = رسم، فرهنگ   شعبان = د قمری کال اتم میاشت
برابر = مساوی   بېلابېل = مختلف   ورته کول = اچول   ترسره کیدل = اجرا کیدل

تمرین - ۲ د لاندې کلمو ترجمه په سویډني ژبه، خپلو کتابچو کې ولیکئ.

۱	شپه	۴	میاشت	۷	پنځلسم	۱۰	نیټه
۲	نیک	۵	دود	۸	بېلابېل	۱۱	نخي
۳	توپونه	۶	ځوانان	۹	ژبه	۱۲	پخواني

تمرین - ۲ لاندې جملې د لاندې ورکړل شویو کلمو په کارولو سره بشپړې کړئ.

د برات شپه د قمری کال د شعبان د ..... له پنځلسمې نېټې سره برابره ده. د برات کلمه معنا نېک عمل ده. دا شپه په بېلابېلو هېوادونو لکه افغانستان، ..... ، ایران، هند او نورو هېوادونو کې د بېلابېلو دودونو سره ترسره کېږي. په پخوانیو وختونو کې د افغانستان په کلیو کې ځوانانو د شپې لخوا د ..... شپې لپاره د نخي توپونه جوړول. دوی ..... توپونو ته اور ورته کول او ورسره یې لوبه (آتش بازی) کولې. ماشومان د اور په سر ..... وهل او خوشحالي کول. ځوانان د برات په شپه په کوڅو منډې وهل او داسې په فارسي ژبه کې ویل: «شب شبی برات، نان جُرغات...».

تمرین - ۲ د لاندې جملې ترجمه په سوېډني ژبه ولیکئ.

د برات شپه په بېلابېلو هېوادونو کې ترسره کېږي.

۱

ځوانان په کلیو کې د شپې له خوا د آتش بازی لوبې کولې.

۲

ماشومان د اور په سر توپونه وهل.

۳

تمرین - ۵ د لاندې کلمو لپاره خپلو کتابچو کې پښتو کې یوه جمله جوړه کړئ.

۱	شپه	۲	برات	۵	کلیو	۷	لوبه
۲	ماشومان	۴	آتش بازی	۶	خوشحالي	۸	کلمه

کورنی وظیفه او د راتلونکي درس لپاره چمتووالی

تمرین - ۶ په کور کې د راتلونکي درس متن ولولئ او د مترادف کلمو په معنا ځان پوه کړئ.

محترم ښوونکي د دې کتاب په ټولو درسونو کې د کلمې مفهوم، د کلمو ترکیب، مفرد او جمع، مترادف کلمې کاروي او زده کونکي سره مرسته او لارښوونه وکړي. ځینې کلمې د صحیح تلفظ لپاره، د زېر، زېر او پېښ (ُ َ ِ) یعنی (o,e,ä) سره نښه شوي دي، چې د کلمو په لیکلو کې، زده کونکي کولی شي د نښې لیکل څخه صرف نظر وکړي.

کلمه

....	صفت	فعل	مصدر	نوم
------	-----	-----	------	-----

کلمه

هر معناداره حرف (توری) یا حروف (تورې) ته کلمه وايي، د مثال په توګه: احمد ، بلخ، ښه، تاسو، خلک، لوستل، او داسې نور. د کلمو مختلف ډولونه شتون لري: اسم (نوم)، فعل، مصدر، صفت او داسې نور.

یادونه: هر هغه حرف یا حروف چې معنا نلري کلمه ندی، د مثال په توګه: سلور، سبب، تمبل، ښاوره او داسې نور.

نوم

نوم هغه کلمه ده چې د یو شخص، څیز، حیوان، ځای یا مفهوم تشریح کولو لپاره کارول کیږي، لکه: محمد، هرات، غوا، منې، فارسی او داسې نور.

مصدر

مصدر یوه کلمه ده چې د فعل اصلي معنا وړاندې کوي ، پرته لدې چې وخت او شخص وپېژني، لکه: تلل، لوستل، اخیستل او داسې نور.

فعل

فعل یوه کلمه ده چې د تېرو، اوسني او یا راتلونکي دورو څخه د یو څه پېښې ته اشاره ولري، لکه: ما لیکلي، زه لیکم ، زه به ولیکم، او داسې نور.

صفت

صفت یوه کلمه ده چې د یو چا یا یو څه حالت څرګندوي لکه: کوچنی، لوی، سپین، تور، ګرم، خواړه او داسې نور.

د مکان نوم

د مکان نوم هغه کلمه ده چې د ځای نومولو لپاره کارول کیږي، لکه: هرات ، کابل ، چهار راهی زنبق او داسې نور.

یادونه: د ځای نوم د ګرامر د اصولو مطابق نورو ژبو ته ترجمه نشي کیدی. د مثال په توګه، مور چهار راهی زنبق ته د زنبق څلور لاری نشو ویلی. همدارنگه د خاص نوم ترجمه نورو ژبو ته غلط دي.

Jamal al-din al-Afghani
Jamaluddin var grundaren av Islamic Initiative och en aktiv politisk medlem, en stark anhängare av islamisk nationalism.

Född: 1839 i Kunar, Afghanistan
Död: 1897, Istanbul, Turkiet

سید جمال الدین افغانی

(۱۸۳۹-۱۸۹۷ میلادی)

لیکنې

- رساله نیچریه
- د "عروة الوثقی" په مهالنې کې لیکنې
- د ارنست رنان د خطابی په رد کې لیکنه
- د وخت واکمنو، او رول آنډیو ته لیکنه
- د "ضیاء الخافقین" په مهالنې کې لیکنې
- تتمه البیان فی تاریخ الافغان

علامه سید جمال الدین افغان په کال ۱۸۳۹ میلادی د کونړ ولایت په مرکز اسعدآباد کې په یوې دیندارې کورنۍ کې زېږېدلی دی. نوموړی د اسلامي نوښت بنسټگر او یو فعال سیاسي غړی او هم د اسلامي ملتپالنې یو مخور پلوی و. سید جمال الدین افغانی په ۹ د مارچ، ۱۸۹۷ میلادی کال کې په استانبول کې له دې نړۍ څخه سترگې پټې کړې او هملته خاورو ته سپارل شوی. په ۱۹۴۴ میلادی کال کې د سید جسد له ترکی افغانستان ته انتقال شو.

Härmed informerar vi alla modersmållärare och elever att det är absolut förbjudet att kopiera den här boken eller andra böcker som tillhör KODAKAN. Vid olagliga kopiering av boken begår DU (som kopierar boken) och din skola ett brott som riskerar er att dömas för brottet intrång i upphovsrätten. Kära elever använd aldrig kopia av den här boken. Om du får en kopia av boken, informera oss omedelbart (info@kodakan.se). Tack för samarbetet!

Name: **Pashto Book For Grade 5**

Author: **M Jakob Sadri**

First Edition

2022 Stockholm - Sweden

ISBN 978-91-87029-86-8

Education Center for Afghanistan children

www.kodakan.se

info@kodakan.se

Copyright © 2022 by KODAKAN (Education Center for Afghanistan children) and M Jakob Sadri. All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in retrieval system or transmitted, in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise, without the prior written permission of the publisher.

Pashto Book

For Grade 5

Text & Exercise

Pashto Text- & övningbok

AK - 5